گفتوگۆ لەگەڵ هونەرمەندی سەماکار کاروان عومەر ... سازدانی/ شاخەوان سدیق

کاروان عومەر:
من و سەما دوو هاوڕێی ناکۆتاین، چونکە پێکەوە هاتوینەتە بوون
سازدانی/ شاخەوان سدیق

سەما یەکێکە لە هونەرە مۆدێرنە هاوچەرچەکان و لەسەر ئاستی دونیا لە ئێستادا گرنگی زۆری پێدەدرێت، بۆ ئەو مەبەستەش (29/4)ی هەموو ساڵێك وەك ڕۆژی جیهانی (سەما) دیاری کراوە. هەربەو بۆنەیەشەوە، پێم باش بوو ئەم دیدارە لەگەڵ هونەرمەندی سەماکار(کاروان عومەر)دا ساز بەدەم.

پ١/ زۆرجار باس لەوە دەکرێت کە سەما، هونەرەو هەندێکیش پێیان وایە کە جۆرێکە لە زانست، چونکە کارێکی هەروا سانا نییەو سەلیقەی وردی پێویستە، ئێوە بیرو ڕاتان دەربارەی ئەمە چیە؟ سەما هونەرە یان باڵاترە لە هونەر؟

کاروان/ بە دڵنیایەوە سەما هونەرە، بەڵام هونەرێکی ئاسان نیە و تێدا ژیان و هیلاك بوون، وە هەوڵدانی پێویستە، چونکە بونیادنانی جەستە و ئامادەکردنی کارکردەی جادونیە، وەك چۆن کارکردەی بە هەرەیەکی ڕەها و فراوان نیە، کە لە هاتنەبونتەوە لە تێدابونی هەبێت، بەڵکو خود ئامادەکردن بۆ سەما پرۆسەیەکی درێژخایەنی ژیانکردنەو بەبێ ئەوەش دەبێتە حەزێکی کورت خایەن، یان ناهۆشیار و نا زانستی لە سەمادا، هەر وەك چۆن پرۆسەی فێربوون سنورێکی نیە بڵێی لێرە دا ئیتر کۆتایی دێت، سەما فێربوونیش ئیشکردنی ڕۆژانەی ڕاستگۆیانەی ناو هێڵەکانی سەمایە، ئەو کاتەی خۆڵی نیشتوی سەر جەستە تێکەڵ َ بە خۆڵی ناو هێڵەکان دەبن، ئیتر هیوایەك بۆ سەما فڕینێك لە جەستەیەکی ئازاد دا دێتەبوون.

بەدڵنیایە وە سەما هونەرە و لە ڕیزبەندی پێشەوەی هەموو هونەرەکانی دەربڕیندایە، چونکە سەما باڵاترین هونەری دەربڕینە، ئەگەر جوڵەی مرۆڤی کۆن بۆ خود ناساندن یان ئاشکراکردنی ژیان بێت، یان ئاماژە و داواکاریەکانی ئەو منداڵە بێت کە ئێستا هاتۆتە بوون کە لە پرۆسەیەکی فێربوندا جوڵەکان و هاوسەنگی دە دۆزێتەوە، وەك

چۆن دەربڕین وەك پیویستیەکی سەرەتایی هەموو بونەوەرەکانە بەئاژەڵە کانیشەوە، ئەگەر کەمێك بەسەر نجدانەوە بڕوانین، دەبینین کەچۆن سەما بەشێکی گرنگی ژیانی ئاژەڵەکان پێکدەهێنێت، گەر بڕوانین لە پرۆسەی وانەوتنەوە و پرۆژە سەماکان، هەمان شتە تەنانەت جوڵە سەمای سروشتە و دیاردە سروشتیەکان روبەرێکی ئاشکراو فراوانیان لە سەمادا هەیە، وەك دەبینین کە ڕاهەێنەرو سەما کۆریۆگرافیەکان چۆن لە بونیادنانی تەکنیکی ڕاهێنان و کۆریگرافیەکانیاندا سودێکی فراوانیان لە دەربڕین وجوڵەی ئاژەڵ وسروشت بینیوە، لێرەوە تێدەگەین کە سەما وەك دیاردەیەکی یەکانگیر بەژیانی مرۆڤ، نزیکترین و جوانترین و ڕوونترین دەربڕینە لە خودناساندن و خود پێناسەکردندا، لێرەشە وە دەگەین بەو دڵنیابونە، کە سەما باڵاترین هونەری دەربڕینە لە نێوان هونەرەکانی تردا، ئەم بۆچونەشم لە دوو سەرچاوە وە هەنگاو دەنێت.

یەکەمین، سەما لە دەر بڕیندا پە نا بۆ هیچ مادە یەك نابات وەك ناوەندێك بۆ گوزارشت کردن و دەربڕین و ئاماژەکانی جەستە، کە دەست پی دەکات بەرجەستە بوون دەکەوێت و بەرجەستە بوون ڕودەدات، بەر ئێستا بوون بەر خودبوون، بەر ئەو جەستە یە دەکەوێت کە لە ژیانماندا بە ردەوام هاوەڵ و ڕێگە ڕێمانە بەبێ هیچ پیویستیەکی تر دەربڕین دەکات، بۆیە ڕاستەو خۆ بەر ناوەوە وخەون و هەستەوەرەکان و بیرکرنەوەکان و هۆزمان دەکەوێت. دوەمین کاتێك کەمنداڵ یان مرۆڤی کۆن سەرەتایترین دەربڕین دەکات و لە پرۆسەیەکی فێربوندا بەرەو پێش دەچێت، دواتر هەمان ئەوجوڵە و سەمایانە دەبنە گەنجینە و پاشخان و بە سەرچاوەیەکی گرنگ لە مرۆڤناسیدا بەکار دەبرێن، کاتێك تێدەگەین کە بە هاونرخی سەما لەلای زانایانی زانستەمرۆڤایەتیەکان، بە تایبەت زانا ئەنترۆپۆلۆژ و ئارکیۆلۆژەکان چەند گرنگە بۆ مرۆڤناسی و هەڵگرتنی شوێنەواری مرۆڤبوون لە سەر زەوی، هەمان کات لە ئەزمونی مرۆڤی هاوچەرخەوە لەو واتایە گەیشتوین کە ئەوە تەنها عەقڵ و زانستە داهێنان و بەردەوام بوونیان بە ژیان و مرۆڤایەتی بەخشیوە، بەلایەکی تردا گەر بگەڕێینەوە سەر پێناسەی زانست وەك تێگەیشتنێکی سەردەمیانە، زانست بریتیە لە کۆکردنەوەی تەواوی هەموو ئەو زانیاریانەی کەلە ئە نجامی ئەزمونکردن و هەوڵدانی مرۆڤەکان بۆ فێربوون لە سەردەمێکدا بەرهەم هاتوون و بە شێوەیەکی سیستماتیکی کۆکراونە تەوەو پارێزراون و بونەتە سەرچاوەی فێربوون و بەردە وامبوونی ژیان و پێشکەوتنی مرۆڤایەتی، سەماش شانبەشانی هەموو ئە و زانستە مرۆڤایەتیانەی کەبونیان هەیە ومرۆڤایەتیان لە لە ناوچون

پاراستوە… بەرەو پیشچوە و هەنگاوی ناوە گەر یەکەم هەنگاوی سەما بۆ فێربوون لە سەدەی شانزە دا لە ئیتالیا لە ناو ماڵ و کۆشکی شاهانەدا دەستپێکربێت، ئەوە ئێستا سەما ماڵ و شوێنگە وئەکادیمیای خۆی هەیە بۆ فێربوون، بەردەوام توێژینەوە زانستیە گرنگەکانی بواری سەما، زانستی جەستە و پێکەهاتە ئەناتۆمی وئۆرگانی و تەکنیکیەکانی فروانتر و پیشکەوتوتر هەنگاوەکانی خێراتر، تێکڕای ژیانی مرۆڤایەتی لە بواری دەرونناسی وپزیشکی و کۆمەڵایەتی بەگشتی داگیر دەکەن.

لێرە شەوە دەتوانم بڵێم سەما لێرە بوونە ژیانبوونە بەردەوامبوونە. کەواتە سەما هونەربونە زانست بوونە مرۆڤبونە، بەڵام تەنها ئەو کاتانەی لە پرۆسەیەکی زانستیدا گرنگی بە فێربون و ڕاڤەکاری و توێژینەوە دەدات، زانستێك نیە بەبێ بناغە لێرە بێت وەك چۆن هونەرێك نیە بەبێ ڕاستگۆیی و هەست و هێزو بیرکردنە وەلێرەبێت، ئەمەش تەنها لە دۆخێکدا، گەر بە دوای داهێنان و بەردەوامیدا هەنگاوەکان سەر چاوەیان گرتبێت، نەك بۆ ئامانج ومەبەستی کورتخایەن و بەرژەوەندی و دوور لە مرۆڤبوون.

پ٢/ هەندێك جار دەوترێت ئەوەی مرۆڤ لە هونەرەکانی تری وەك (شانۆ، وێنەکێشان و مۆسیقادا) ناتوانێت بیانڵێت، لە سەمادا زۆر بە ئاسانی دەتوانرێت گوزارشتیان لێبکرێت، ئەو نهێنیە شاراوانە چین کە مرۆڤی سەماکار لە ڕێگەی جوڵەکانی جەستەیەوە دەتوانێت بە فراوانی کەون تەعبیریان لێبکات، سەما کوێی ناتەواویەکانی ئێمە تەواو دەکات؟

کاروان/ من لەگەڵ ئەو بۆچونەدانیم کە لە سەمادا زۆر ئاسانترشتەکان دەوترێت وەك لە هونەرەکانی تردا، ناشزانم ئە وەکێیە وادەڵێت؟ ئەوە بۆچونی کەسێکی تایبەت یاخود کۆمەڵگا یان هونەرمەندێکی کوردە؟ خۆزگە ڕونتر ئەو بابەتە لە پرسیارە کەتدا دەخرایە ڕوو بۆ ئەوەی پێت بڵێم ئەو شێوە بیرکرنەوەیە لە کوێوە سەرچاوەی گرتوە، چونکە ناکرێت لە گفتوگۆیەکی هونەریدا پە نابەرینە بەر بۆچونێك کە بناغەی نەبێت ولە زەمینەسازیەکی پتەوە وەیان توێژینەوەیەکی زانستیە وە سەرچاوەی نەگرتبێت، هیوادارم و دڵنیاشم تێدەگەیت کە ئێمە باس لە سەمایەك دەکەین، کە نەك بە تەنها بۆ نەریت پەرستانمان، بەڵکو بە کولتور پەرستانیشمان نامۆیە، سەما لەمێشکی هونەرمەندان و ڕۆشنبیرانماندا وەك نەریت هەڵسوکەوتی لەگەڵ دەکرێت نەك وەك هونەرو زانست، کە کاریگەریەکی باڵای بە سەر سەرتاپای جەستەی کۆمەڵایەتی و بونیادی مرۆڤەکانەوە

هەیە، بۆ من لێرە دا گرنگە بناغەیەکی پتەوکە بە گفتوگۆ و بەڵگەی سەلمێنرا و دێتە بوون ..
بۆ کولتوری سەما دروستبکەم، نەك هەموو ئەو سەر لێشێواوی و قسە فڕێدانەی کە تەواوی ئاستی ڕۆشنبیری ئێمەی بۆ بڕێك دەستکەوتی مادی وێران کردوە، لەگەڵ ڕێزم بۆ ئەو کەمینەیەی نەبەشدارن نەهاندەری ئەوشێوە وێرانکردنەن، دڵنیام تۆش وەك گەنجێك ئەم بۆچونەی منت پێ گرنگە و گرنگی بە کاری جەخت لێکراو تێکمە دەدەیت.

ئێمەی مرۆڤ لە ساتی خود جوڵاندن و سەمادا، بە واتای ڕێکاری ئێمە لە سەما دا کە لە بەرجە ستەبوون، بەر جەستە کردن و بەرجەستە کەوتندا خۆی دەبینێتەوە … ڕاستەوخۆ بەر زمان و ڕێزمانێکی تایبەت بەجوڵەو دەربڕین دەکەوین، ئەو زمانەش زمانی جە ستەیە، زمانی جەستە بریتیە لە شێوەیەك لە شێوەکانی بە ردەوامبوون لەگەڵ ئەوانی دی بە بێ قسەکردن بە هاوەڵی و گوزارشتی و دەربڕینی دەموچاو دە بێتەزمانێکی زیندو. لێرەوە دەڵێم کە هەریەك لە هونەرەکان زمانی تایبەتی خۆیان هەیە بۆ دەربڕین وەك چۆن شێوازو مێتیقی هونەری و کۆنسێپتی کارکردنیان هەیە، لە بەر ئەوە ناکرێت بە وشێوە ڕەهاییە لەو بابەتە بدوێین، چونکە ئەگەر زمانی هونەری بەراستگۆیانەکاری پێ بکرێت وپەیامێکی ڕونی هەبێت وبەهێزوە بە هۆشیاریەکی هونەری وزانستیەوە داڕێژرابێت، ئەوا دەتوانێت بکرێتە دەربڕی هەموو ئەو بابە تانەی دەمانەوێت بیگەیەنین بە وەرگر. سەما کارکردن کارێکی هونەری هەروا ئاسان نیە بتوانین هەرچیمان هەیە بیڵیین، ئەگەر بە وردبینیەوە پێکهاتەیەکی داڕێژرا و تەواوکراو هارمۆنیەکی یەکانگیر جوڵە و کۆریۆگرافیەکان دا نەڕێژریت، ئەوانا توانرێت مەبەست و پەیام بگەیەنێت و دە رەهاتە یەکبێت لە هونەری سەما. بۆ وەڵامی دوا بڕگەی پرسیارە کەش وتەیەکی ڤۆلتێر فەیلەسوف و نوسەری فەرەنسیم دێتە یاد کاتێك دەڵێت – “زمانەکان دراون بە مرۆڤ.. تاوە کو بتوانێت بیرکردنەوەکانی خۆی پێ بشارێتە وە” .بەرامبەر بەم وتەیەش چەند زانایەکی جیاوازی توێژەر لە بواری زمانی جە ستەدا دڵنیایی ئەوە دەدەن – کە جەستە درۆ ناکات. لێرەوە دەتوانم بڵێم ئەو هونەرمەندانەی ناتوانن ئەوەی ئەیانەوێت لە هونەرە کانیاندا بیڵێن، ئەوە یان ئەوانەن کە لە بەکارهێنانی زماندا ترسنۆك وهەلپەرست و درۆزنن – یان ئەوانەن کە لە هونەردا هیچ بیرکردنەوەکیان نیە و بە هۆی زمانی هونەرە وە ئەوەندەی ترخۆیان لە مۆڕالی مرۆڤبوون و ڕاستیەکان دەشارنەوە، دیارە شاردنەوەی بیرکردنەوە و درۆزنبوون لە ئێستادا لە کوردستان بۆتە کولتورو مۆڕالی هەنوکەیی مرۆڤبوون، سیاسەت، بازرگانی، دامەزراوە

کۆمەلایەتی، پەروەردەیی، تەندروستی و هونەریەکان و ناڕاستگۆیی و دومڵڵالی سەرتاپای جەستە و بەڕیوەبردنیان وەك مۆرانە تەنیوە، لێرەوە ئیتر تاکە هونەرێك تەنها زانستێك کە بتوانێت پە ردە هەڵماڵێت لە ڕوی ئە و هەموو داڕزانە… سەمایە کە دەتوانێت مرۆڤەکان لە ڕەگو ڕیشەوە بەرە و قوڵاییە پەنەهانە کان بڕوات ونهێنیەکانی بوون ئاشکرا بکات، ناتەواویەکانی جەستە و هۆشیاری دیاریبکات، بەڵام سەمایەك کە بتوانێت لە ئێستا بووندا بێت سەمایەك کە گوزارشتی ڕەوان بێت لە پانتاییە سپیە کاندا سەمایەك کە دەروازەیەك بێت بۆ تێکشکاندنی ئەو نەریتانەی کە مرۆڤبونی مرۆڤی ئێمە یان پارچە پارچە کردوە.

پ٣/ مرۆڤ چۆن سەما و هەست و تواناو بیرکردنەوەکانی پێکەوە کۆبکاتەوە؟ ئایا لە سەمادا مرۆڤەکان دەتوانن بڕۆنە ناو بەریەککەوتنێکی ڕاستەوخۆی مێژووی خودی خۆیانەوە؟ سەما هونەری وەرگرتنی چێژە، یان هونەری گەڕانەوەی مرۆڤە بۆ ناوخودی خۆی و دەروازەیەکە بۆ ئاشنابوون بەخود لە ڕێگەی جوڵەکانی جەستەوە؟

کاروان/ هەست ووزە و بیرکردنەوەکان بوون وە ئامادەییان لە بچوکترین خانەی لەشدا هەیە، چۆن دەکرێت ئاشکرا بکرێن و بەرەو پێش ببرێن و زیندوبکرێنەوە؟ ئەمەش لە ڕێگای پلانێکی تۆکمەی ڕاهێنان و ئیشکردنەوە بەرهەم دیت. جەستە مێژوی هەر یەکێك لە مرۆڤبونی ئێمەیە، سەماش ڕیگایە کە بۆ گەیشتن بە ئاستێکی باڵاتر لەبونی جەستەدا چیرۆکەکانی جەستەش گیڕانەوەی هەموو ئەو مێژوەیە کە شوێنگەی لە سەر جەستە جێهێشتوە، هەرلە بە هاوەڵی کردنمان لە لە دایکبونمانەوە گرێماندەدات بە ئێستامانەوە. هەموو هونەرەکان چاوگی چێژ بەخشین و چێژوەرگرتنن، ئەم دوو دۆخەش چێژبەخشین وچێژوەرگرتن دوالیزمەن و یە کانگیرن و پێکەوە کاردەکەن، چونکە ناکرێت تۆی سەماکار لە جیاتی چێژوەرگرتن، لە نەزانیدا لە ئازاری جەستە دا بناڵێنێت، لە نا هۆشیاریتدا هەرچی ببینیت کۆپی بکەیت وبیخەیتە سەر شانۆکان بە ناوی داهێنانەوە پێشکەشی بکەیت، کە لوتکەی توانای داهێنان واتە بە کارهێنانی وزەی عەقڵ و زانست نەك نەزانین و خورافە، بە هۆی ئەو وزەیە شەوە سەماکار دەگات بە خودی خۆی، دەگات بە خودناسین و ئیتر تەنها و تەنها لە بیرکردنەوەی شەپۆلی دەنگدانەوەی جە ستەی لە کاتی فڕیندا ڕادەمێنێت، لێرە دا گرنگی چێژمان بۆ ڕوندەبێتە وە کاتێك بینەر چێژ دەبنیت ئەو کاتەیە کەسەماکاری هۆشیار سەرەتا خۆی چێژ لە کارەکەی دەبینێت و بەمتمانەیەکی بی سنورەوە دەگاتە فڕینێك کە تەنها خۆی لەلوتکەی

ئەو چێژە تێدەگات، بەڵام بینەران لە سەرسامی ئەوفڕینەو گەیشتنی هەست و وزەو بیرکردنەوەی هۆشیاری سەماکاردا، چێژێکی ناکۆتا و پڕ بە هاترین جوانیان بەردەکەوێت کە هەرگیز بەوشە ناتوانرێت گوزارشتی لێبکرێت.

پ٤/ بەبڕوای ئێوە چۆن سەما دەتوانێت پەیوەندیەکی بەهێزوکاریگەر لە ناوەوەی مرۆڤەکاندا دروستبکات، بەجۆرێك توانای گوزارشت و هێزو ئێرۆتیکی جەستەتا ئەو ئاستەی ببێتە بزوێنەرو پاڵپیوەنەری گۆڕانکارییەکان. ئایا سەماله کوێوەگۆڕانکاریەکانی لە هێزرو جەستەی مرۆڤەوە دەست پێدەکات؟

کاروان/ سەما ئەو کاتە دەتوانێت پەیوەندیەکی بە هێزو کاریگەر لە ناوەوەی مرۆڤەکاندا دروستبکات، کە جەستە لە ئەنجامی ڕۆژانەی ئیشکردنەوە نەك تەنها تەکنیکەکانی سەمای بە ڕاستودروستی لە پرۆسەیەکی تێکمەی فێربووندا بەر جەستەکردوە، بەڵکو سنوربەندی سروشتی ئەناتۆمی و ئۆرگانی جەستەی بەزاندبێت، ئەم کارەش بە توێژینەوە و قوڵبوونەوە لە تێکڵای ئەو میتۆدە جوڵەیی و جەستەییانەدا سەرهەڵدەدات و خۆی دە بینێتەوە کە سەماکار شارەزای دەبێت و ڕۆژانە بە بەردەوامی پراکتیکیان دەکات، ئەومیتۆدانەش زۆر زۆرن و ڕۆژانە زیاتر دەبن، کە واتە تۆی سەماکار دەبێتچی بکەیت تا بتوانیت لەگەڵ شەپۆلی خێرای گۆڕانکاریە سەردەمیەکانی بواری جەستەدا هەنگاو بنێێت؟ گۆڕانکاریەکانیش ئەوکاتە دروست دەبن کە سەماکار هەست دەکات گەیشتوە بە ئاست و بە ئەنجامێك کە شتێکی زۆر جیاواز و نە کردەی لە جەستەیدا بەرهەم هێناوە، ئیتر ئەوکات هەرزو بۆخۆی لە ئاسمانی توێژینەوە دافڕینەکانی ناکۆتا لە گەڕاندان بە دوای ئاشکرا کردنی خەون و فە نتاسیا دورە دەست و دورە ڕێگاکان. سەماکردن واتای کارێکە کیمیایی و ئۆرگانیەناوەکیەکانی جەستە، بەم شێوەیەش توانا و هێزە ئێرۆتیکیەکان دەگەینێتە ئاستی هەڵپژان، هەڵڕژان، بەرپابوون و دەرچون لە هەموو سنورە دروستکراوەکانی ئازادی ئیرۆتیك وجەستە و چێژبینین.

پ٥/ هەموو مرۆڤێك لە ژیاندا پرسیارگەلێکی هەیە کە پێویستیان بە وەرگرتنەوەی وەڵامەکانیەتی بۆ ئەمەش بە شتێك گوزارشتی لێدەکات تۆ بۆ سەمات هەڵبژارد؟ سەما دەتوانێت تا کوێ وەڵامی پرسیارە وجودیەکانی تۆ بداتەوە؟

کاروان/ من وسەما دو هاوڕێی ناکۆتاین، چونکە پێکەوە هاتوینەتەبون، سەمام وەك منداڵێك لە خۆمدا گەورە کردوە، ئێستا لە

تەمەنی گەنجیدایە و بە دڵنیایەوە هەنگاو بەرە و گە ورە بووون دەچێت، وەك منداڵێك دەستی سەما وجە ستەمم گرتوە بۆ فێربوون، پلە بە پلە بەرە و سەرەوە سەرم خست لە ئێستادا گەورە بوە و خۆی هەنگاوەکانی دەنێت. سەما لە ڕێگای پێکانەوە هەبوونی منی بەڕەگوێشە وە لە سەر زەمین داکوتاوە، سەما سەلماندنی هەبوونی منە لێرە و لە ڕێگای پێکانمەوە شوێنە کانیترم پێدە ناسێنێت، سەماکردن ئەو ساتەوەختەیە کە هە ستی کردنی شتێکی جیاوازم پێدەبەخشێت، شتێك کەم کەس دەتوانن بیکەن، ئەویش سەمایە تەنانەت سەما لێرە بونیشم دەپارێزێت، لە ڕێگای سەماوە دەستم بردوە بۆ هەموو شوینێك لە جەستەمدا ئەو شوێنانەی لای مرۆڤەکان فەنتاسیا و ئەستەمەو بەردەوام ترسیان لە گوتارەکانی جەستە و سەما هەیە، شوێنە تاریکەکان ئەو شوێنانەی زۆر لە مرۆڤەکان لە ژیانیاندا نە پێی دە گەن نە لێی دەگەن.

پ٦/ ئێستا هونەری سەما یەکێکە لە هونەرە باڵاو ئەکادیمەکانی دونیا، بەڵام لە چاو هونەرەکانی دیکەدا لە هەرێمی کوردستان گرنگی بەم هونەرە نەدراوە، بەبڕوای ئێوە هۆکاری ئەمە چیە؟

کاروان/ هۆکارەکان زۆرن گرنگەکان ئەمانەن…لە ئێستادا زۆربەی پێویستیەکانی ژیانی مرۆڤی کورد گرنگی پێنادرێت دەبێت هونەری و سەما لە کوڕی ئەم هاوکێشە یەدابێت.. هونەرمەند خۆی دەستی هەیە لەم کارە دا، کاتێك لەنەزانین و نا هۆشیاریدا ناتوانێت ماڵێك لە ناوەوەی مرۆڤە کاندا بۆ خۆشویستنی سەما وپەروەردەکردنی بونیادبنێت دێت تەنها هەوڵ و گرنگیپێدانی بۆ خود سەنتەری تەنها دروستکردنی بارەگای حیزبی بێت بۆ کارەکەی، ئیتر دەبێت چاوەڕوانی چ هەناسەیەك بۆ پێشکەوتنی سەما… سەما ئەگەر کارکردنێکی تێکمە نەبێت بۆ مرۆڤەکان لە پێناو مرۆڤەکان… کاری هونەر گەر لەگەڵ بەرکەوتنی بە مرقەکان ئیتر مرۆڤ نەبێتە سەنتەری پرۆژە وکارەکان ئەوە هیچ واتایەك بۆ مرۆڤبونی سەما کار و شانۆکارو هونەرمەند بوون نامێنێت و درۆیەکی گەورەیە ئەو پرسەیە کاتێك هونەرمەندپیش هەموشت خۆی دەکاتە سەنتەری هەموو پرۆژەکان، ئیتر واتایەك بۆ پێشکەوتن وڕەگوێشەدانان نامێنێت، لەم کاتانەشدا هێزی خورافە و غەیبانیەت زۆر ئاسان دەتوانن بەهای باڵاترین هونەر، کە سەمایە کەمبکەنە و هەتا سنوری فەتواو تەکفیرکردنی بگەیەنن. بە دڵنیایەوە لە ئێستادا سەما لە خراپترین ئاستی هۆشیاری حیزب و کۆمەڵگای نەریتدایە، لە بیرمان نەچێت تا ئەوکاتەی گوتاری سەر شانۆکان گوتارێکی خۆ پارێز و کۆیلە بوون و ترسنۆکانە بێت ئەوا ناتونرێت

ئازادی ژیانی کارکردنی هونەری دەستە بەر بکرێت و دواڕۆژێکی پرشنگدار بۆ پرۆژەی سەما دروستبکرێت.

پ٧/ پڕۆژەتان بۆ برەودان بەم هونەرە لە هەرێمی کوردستان هەیە؟ پێتان وایە لە ئایندەدا سەما و جوڵەکانی جەستە دەبنەخواستی نەوەکانی ئایندە؟ ئێوە ئارەزوو بۆ سەما لە هەرێم چۆن دەبینن؟

کاروان/ سەرەتا ئەمەوێت ئەوە بڵێم کە من لە ساڵی ٢٠٠٨ وە بە پرۆژەی جیاواز بۆ منداڵان، گەنجان و بە تەمەنەکان لە سەر ئاستی کۆنسێپت وتنەوەی وانەی سەما و نوسین و وەرگێڕانی پەرتوکی سەما، هەوڵمداوە سەما وەك هونەرێکی زانستی بۆ برەودان دروستکردنی کولتوری سەما لە کوردستاندا، بناسێنم. ئەم پرۆژانەش بۆ شانۆکاران و کەسانی ئەماتیۆر بوون تا ئاستی چون بۆ لای مرۆڤە پە راویزخراوەکانیش هەنگاوی ناوە. راستە من لە کوردستان ناژیم، بەڵام بە پێی ئەو کاتانەی کە لەژیانی هونەریم وپرۆژەکانم دەتوانم بیدەم بە کوردستان، توانیومە سەمای هاوچەرخ بناسێنم ولە لای گەنجان تا ئاستێکی باش خۆشەویستی بکەم، کاتێك گەنجێك پێی باشە بە سەما نەچێتە سەر شانۆ، بەڵکوچاوەروانی پرۆژەی تێکمەبێت گەر ئەو پرۆژەیە سودی تەنها فێربونبێت نەك بچیت بۆ بڕێك دەستکەوت هەموکارێك بکات. ئەمە بۆ خۆی مژدەبەخشە و خۆشنودیە، چونکە ئەو گەنجە کە لەئێستادا لە هەموو ئەو بە بازرگان بونەی هونەردا، خۆی دەپارێزێت کە تەنها وەك کاڵایەك هەڵسوکەوتی لەگەڵ بکرێت. بەڵکو بە دوای فێربون و زانستی ئەکادێمی سەماوەیە. خواستێکی زۆر بۆ سەما هەیە ئەوە نکوڵی لێناکرێت، بەڵام کام سەما و چ شیوە فێربونێك، ئەوەی بەردەوام دەبێت وەك لایەنی پێداگێگی سەما جەختی لە سەربکەمەوەو دوبارەی بکەمەوە، ئێمە نابێت تەنها بیرلە چەندایەتی لە پرۆژەی سەمادا بکەینەوە، بەڵکو چۆنیەتی گرنگە، ناکرێت وەك هەموو ئەو بوارانەی تەنها لە بەر ئەوەی نیمانە ئیتر هەر چۆن بێت گرنگ نیە، بە بۆ بناغەی پتەو سەما کردن نابێت ئیتر بەردەوام بێت… ئەگەر دەمانەوێت لە ڕێگای سەماوە مرۆڤبونی کورد بدۆزینەوە و مرۆڤناسیمان پتەو بکەین، و ئەوجەستە پارچە پارچە بوە لە ترازانی فراوانتر بپارێزین و مرۆڤێکی نوێی لێدروستبکەین و لەگەڵ گۆڕانکاریە گەورەکانی ژیانی مرۆڤایە تیدابین، خۆ ئەگەر تەنها لە سەر ئاستی لۆکاڵی بێت، ئەوا سەما هیچ بونیاد نانێت جگە لە وێرانکردنێکی فراوانتری جەستەی تاکی کورد.. پرۆژە گەلێکم هەیە، بەڵام پیویستی بە کات و پیویستی بە تێگەیشتن هەیە، لە لایەن ئە و کەسانەوە کە دەیانەوێت سەما ببێتە کولتورێکی زیندو، ئەو کەسانەی

بە ڕاستی بۆ براودان بە سەمای ڕاستەقینە و دروست خەون دەبینن، چونکە سەما باشترین ڕێگایە بۆ ژیانەوەی هەمووخانە مردووەکانی کرێکی تاکی کورد، سەما دەتوانێت کرێك ئاشکرا بکات و لەو ڕێگایە وە بەرە و پێشیان ببات و هۆشیاریان بکاتەوە بۆ ژیانێکی باشتر و باڵاتر لە ئیستادا.